

1928

Inca (Mallorca)
16 de Desembre
any 1928.

CA-NOSTRA

Suscripció:
tres pesetas
l'anyada

Tercera Epoca

REVISTA QUINCENAL

Núm. 16

† L'Il·lm. i Rdm. Dr. D. Gabriel Llompart
i Jaume, Bisbe de Mallorca

L'IL·LM. SENYOR BISBE DON GABRIEL LLOMPART I LA CIUTAT D'INCA.

Sortiem de la conclusió de les coranthes de la Puríssima. El cant, l'il·luminació, l'oratòria sagrada i el conjunt tot del suntuós temple parroquial, presidit per Jesus-Ostia, ens havien deixat aquella impressió innafable que fa sentir a l'ànima el culte catòlic; quant, entre la multitud apinyada, surgia un murmull entristidor, se corria la veu que'l Senyor Bisbe era mort. Era mort i casi rapentinament el Fill il·lustre de la Ciutat, el Doctor Gabriel Llompart.

Poc temps després el ventar planyívol de les campanes confirmaven la notici al poble. Be poria plorar la campana major que no fa gaire havia costejada el Dr. Llompart.

Inca, no sols ha perdut a son virtuós Prelat i bon Pastor, sinó que també el Patrici il·lustre que noblement se interesava i acullia les coses del seu poble nadiu, i en més afany, per les iniciatives de nostre temple parroquial. Qui no'l recorda i el veu encara honrant nostres grans solemnitats en la seva presencia pontifical, apesara de la seva ancianitat etxacosa? Les festivitats de Santa Maria la Major i dels gloriosos Patrons en són testimoni evocador. Enguany mateix, havia vengut dues vegades en motiu de solemnitats. Gran alegria fonc per ell presidir la processó Eucarística en la Diada antíblasfema, per veure el seu poble que cantava i alabava a Déu en aquella manifestació insospitada de catolicisme. Providencial fonc, per la festa del Sants Patrons, l'entronisació del Sagrat Cor de Jesús en la Casa del consistori, el darrer any del seu Pontificat. L'hermosa axhortació que adreçà a nostres autoritats i capdevanters, allà reunits, ve a constituir com el seu testament espiritual donat al seu poble, que és força

evocar i guardar al cor de tots els bons inquers

La entronisació de Cristo-Rei a la Casa de tots, és el darrer acte que verificà en nostra Ciutat, posant així, sens donar-s'en compte, un segell inesborrable de suprema despedida.

Per a palesar l'apreci que el Dr. Llompart tenia als inquers basta recordar el seu primer Pontifical, que fou celebrat en nostra parròquia de Santa Maria la Major. En aquells dies els malalts i pobres eren visitats i socorreguts pel nou Prelat; però el seu amor s'estenia a tots: moltes famílies inqueres, per no dir totes, s'enduien sorpreses que no havien somniat mai; de sopte, veien entrar pel portal de casseva el Bisbe que los saludava cordialment i se sentava en cadires de bova al costat de les eines del industrial i del obrer. En la conversa se interesava pels seus afers i retreia els noms i les carasterístiques dels padrins i avis de la casa, causant gran admiració la seva memòria i instrucció.

Quant fonc elegit Bisbe de Mallorca, manifestà saber-li greu no poder seguir aquelles visites a sos volguts paisans per raó de l'autoritat espiritual que exercia damunt ells, com a filigresos de sa mitra.

Inca, per le seva banda, aprofitava tota avinentesa per a demostra-li el seu afecte i veneració. D'aquí aquelles rebudes trionfals en ses visites al poble nadiu; aquelles recepcions popularíssimes i esplendoroses en la casa rectoral; aquelles sessions solemnes en l'Ajuntament, el quadre de sa semblança, la declaració de Fill Il·lustre de la Ciutat; i aquell descubrint, entre gaudances de festa major, de les lloses lapidàries d'un important carrer honorat amb el

seu nom venerable.

En la seva mort, encara s'ha indentificat més l'amor i homenatge de la Ciutat envers del seu Fill predilecta. Dins el sentiment general i pregón, incontables persones es trasporten a Ciutat per a donar la despedida a son cadàver venerable. Allà, assisteix a les suntuoses exequies les nostres autoritats, l'Ajuntament, els massers municipals, que li fan guardia amb els de Ciutat fins que fou enterrat en mig de la gran Bassílica mallorquina, davall el llan-toner.

Sis dies les campanes de nostra parròquia doblaren de mort pel Bisbe Inquer, fins el dia que celebraren per la seva ànima suntuós funeral. Les vint i quatre atxes de cera nova que cremaven en el túmul eren emblema de moltíssimes ànimes que pregaven i ploraven per la pèrdua del Prelat.

Un altra homenatge pòstum encara caldria rendir-li. Un homenatge que per la seva naturalesa fos un monument espiritual que posàs de relleu perennement la seva ànima d'apòstol. Nos referim a la impressió de les seves Cartes Pastorals coleccionades en un volum escuradament editat, ⁽¹⁾ a on poguessem ensaborir els qui l'estimaven, i tots, la seva doctrina reblic'a d'altres ensenyances. L'Ajuntament, que'l tenia en gran estima, completaria la seva obra de correspondència als mèrits i virtut del il·lustre finat, costejant aquesta edició del seu capítol de cultura.

Aquest volum de les Cartes Pastorals del Bisbe Inquer seria el record més oportú i transcendent que nostre Consell Municipal pogués fer per a honrar la seva santa memòria; record que tots voldriem tenir en les nostres mans i guardar en les biblioteques, púbiques i privades, com joia d'inestimable valor del qui ha honrat l'història de casa en son Pontificat en tres diòcesis distintes.

MIGUEL DURÁN

(1) Aquesta idea la nos indicà l'Amon Miquel Seguí, Donat de les monjes de clausura.

PIETÓS RECORD

Copiam de la revista *Eucharisticum*, orga del Centre Eucarístic que va fundar el Dr. Gabriel Llompart, en Girona.

«Ha mort a Mallorca l'Excm. Dr. Gabriel Llompart, bisbe que fou de la Seu gironina.

El Centre Eucarístic no pot restar indiferent davant de tan trista nova. El bondadós Prelat, qui acaba de tancar els ulls a la vida terrena, per obrir-los a l'eterna i perdurable del Cel, en veure commogut, tot passant la santa pastoral visita per la Diòcesi, la pobresa i abandó de moltes esglésies, no pogué deixar de fer tot lo possible per tal de posar remei a tantes necessitats, i socórrer la pobresa de Jesús en tants sagraris de la seva diòcesi. Apòstol zelós de la dignitat del culte i de l'honor de Jesús Sagramentat en els altars, va acoblar a l'entorn seu un estol d'ànimes enamorades de Jesús en l'Eucaristia i els va conferir la comanda d'aconsolar Jesús en la seva tristesa pels pecats del món, acompanyar-lo en la soledat de les seves esglésies i de vetllar per la decència i honor dels altars i del sagraris, palaus de la Majestat d'un Déu fet Pobre per nosaltres en el Santíssim Sagrament. Va fundar per a aquests fins el Centre Eucarístic Diocesà de Girona, que es considerarà sempre com fill del seu amor d'Apòstol de la glòria i de l'honor de Jesús Sagramentat i recordarà amb afecte perdurable el venerable Prelat que ens ha deixat com el seu inoblidable fundador.

Recordem lo. No l'oblidem mai en les nostres pregàries; cumplim fidels la comanda que ens va fer poc temp abans de deixar la diòcesi de Girona; estimen el Centre Eucarístic, pietosa memòria del qui fou el nostre Pare i Pastor. Ell des del Cel beneirà els nostres treballs i sacrificis i els presentarà al Bon Jesús que tant estimava»

BIOGRAFIA
DE L'IL·LM. DR. D. GABRIEL LLOMPART Y JAUME
BISBE DE MALLORCA

Tenim escrita una condensada biografia del Dr. Llompart i composta ja dins els galerins, quan ens trobam que'l "Boletín Esclesiástico del Obispado de Mallorca" publica la biografia que lletgí el Vicesecretari del Palau, Mn. Andreu Caimari, en la sessió solemne que celebrà el Magnífic Ajuntamen per les Festes Patronals de 1927, amb motiu de col·locà el quadre del Bisbe en la cambra de sessions, que ja en una altre acte consemblant havia sigut proclamat Fill il·lustre de la Ciutat.

Amb molt de gust retiram les notes biogràfiques nostres per donar lloc a la biografia de Mn. Caimari. Aquest treball be mereix ésser estojat en les planes de CA-NOSTRA.

Excmos. Señores:

Senyoras, Senyores;

Eran los dias gloriosos de Septiembre de 1918. Allá en la Catedral, estremecida por el aplauso de Mallorca entera, el Excm. Sr. D. Francisca Ragonesi, Nuncio de Su Santidad en España, acababa de consagrar Obispo de Tenerife al Dr. D. Gabriel Llompart y Jaume.

Y muy luego, en nuestra Ciudad de Inca, con ricos atavíos de fiesta, vitoriaban todos al Enviado del Señor, igual de sangre, singular de mérito y de dignidad fulgente.

La Iglesia parroquial desbordaba de bendición con sus primicias pontificales.

La Casa de la Ciudad consagraba a su Hijo Ilustre con la corona cívica de la ejemplaridad.

Todos los ciudadanos, en asamblea memorable, cantaban a porfia las alabanzas del nuevo Obispo, levantado como un cedro.

Y yo también, estremecido de un ardor de raza, quise cantar mis sáficos versos.

Salve, Pontífic de la mitra augusta,
goig i corona de ia Santa Esglesia,
Pare de pobles i Pastor egregi
incli Patrici.

Si de la vostra plenitut unguida
cruixen les cordes de ma lira inquera,
ara mes fibres llancaran a l'aire
vives estrofes.

Transfigurada ab vostra epifania,
canta la Seu ab la remor dels cedres.
Cap i Casal de Reis i Bisbes, junta
tota la rassa.

El Nunci, símbol d'unitat romana,
voltat dels prínceps del reinat catòlic.
l'ànima us crisma i ab set dons magnífics
la corrobora.

I alsau la espatla corva al pes del Llibre
que ha de lluir sobre la plebs corrupta,
i encendre costel·lacions perpètues
d'ànimes santes.

Pontificau, mitrat, i alsant el blacle,
vara florida de suau justícia,
àvid el poble beneiu qui vessa
llàgrimes dolces.

Oh maravella! Les gentades clamen,
besen i besen vostre anell d'on brolla
com temps enrera del vestit de Cristo,
do de miracle.

L'orga, d'hosannes triunfal, s'encrespa,
és vent que insufla un compatrici nostre,
càntic votiu de l'avior reviva,
fe d'una rassa.

Be l'agraireu aquell cant de patria!
"Santa Maria la Major" s'exulta,
pontificant hi ab fraternals primícies
de Primogènitt!

Oh nobles avis que a *Madona* d'Inca
grans foguerades i festers alsàveu
fent-nos hereus de la corassa ingènua
d'Abdon i Sennen.

Flors d'heroisme, de virtuts i ciències
oh concellers i amics de reis i bisbes,
vàlids atletes de la fe, i del poble
ombres propícies;

Serres i Cochs i Malferits i Alzines,
Reures, Valpergues, Albertins i Planes,
Fiols, Llompart, tot el Senat, que honora
Morro claríssim,

Bisbe primer qui inaugurà Bugia,
presa an els moros per Ferràn Catòlic
i el gran Cisneros per fer-ne avanguarda
d'èpic civisme;

L'hora és aqueixa de la festa patria;
i ab alimars de revetla, vessin
flors i pregaries i cantar i elogis,
com un auguri

de la victòria que en la tasca estrènua
guarda Nivaria a son novell Pontífic,
mentres el reine de la pau aixampli
qui immortalisa.

Cantamos todos, chicos y grandes,
Y cumplido el obsequio de piedad para
con la patria chica que le vió nacer, el Dr.
Llompart se despidió de todos, penetrando
en las moradas más humildes, y le besa-
mos el pastoral anillo, y, al partir hacia su
pueblo, miramos largo tiempo su radiante
estela...

* * *

La voz de casa tan legítima encontró
eco y un ritmo más amplio en Tenerife, y
más tarde en Gerona, y últimamente en
Mallorca en'era.

Y es que el Obispo deja de ser una gloria local para convertirse en la genuína exaltación del espíritu de catolicidad. Ya no tiene padre, ni madre conocidos, como Melchisedech ⁽¹⁾, sino que, padre de pueblos y edificador de la Ciudad de Dios, bendice al Patriarca y consagra al Profeta y unge al mismo Rey.

Y dondequiera que vaya el Obispo, el "Superintendente", ha de vigilar toda la grey en la cual el Espíritu Santo le ha puesto para "apacentarla Iglesia de Dios, la cual El ganó con su sangre" ⁽²⁾.

Por esto bajo las formas del elemento humano, mudable y quebradizo, está la firme garantía de la virtud de Dios, que en vano quieren amenguar los enemigos, percatados de ella, en todas las crisis seculares del espíritu.

Por eso, los Obispos "hechos modelos del rebaño" ⁽³⁾ dan cohesión racional, articulación jerárquica a su Iglesia, y la unen a la dirección suprema del Sumo Pastor visible, para que al aparecer el "Princeps pastorum" todos reciban la corona inmarcesible de la gloria.

Y aquí está el título ilustre de este Hijo de la Ciudad: GABRIEL, POR LA GRACIA DE DIOS Y DE LA SANTA SEDE APOSTÓLICA, OBISPO DE MALLORCA.

* * *

Y aquí también está la razón íntegra de esta celebridad.

Cuando este Magnífico Ayuntamiento, venciendo inverados recelos, va edificando bellamente la Ciudad con grandes reformas urbanas, y promoviendo reciamente el bien común, patrocina instituciones de caridad fecunda como la simpática Casa-Cuna que va a inaugurar, es de óptimo gobierno llamar a todos los ciudadanos, precisamente en las fiestas patronales que congregan aun a los nietos más alejados en torno del abuelo, y, proponiendo los grandes ejemplos de virtudes cívicas que

(1) Hebr. VII, 3. — (2) Act. XX, 28. — (3) I Pet. V, 3, 4.

mantienen a los pueblos verdaderamente libres, decirles, como todos los restauradores: "Mirad la cantera de donde habéis sido tallados" (4).

Miremos, por lo tanto, los ejemplos de este Hijo ilustre y edifiquemos todos a porfía la Ciudad.

(Seguirá).

Cronica d'Inca

DESEMBRE

Dia 8.— Després de la solemne novena predicada per Mn. Francesc Sitjar, avui en la parròquia es celebra la festivitat de la Puríssima amb unes solemnes coranthes que són estades molt concorregudes i esplendoroses, ocupant la càtedra sagrada l'orador del novenari. En els principals actes ha assistit el Consell municipal.

— L'element militar també solemniça la festa de la Immaculada Concepció en diferents actes. El matí, en el Cortè hi hagut missa que s'ha dita en mig del pati en una tribuna endiumenjada expresament. Durant la celebració la banda militar ha tocat escullides peces i un estol de soldats han cantat una hermosa Salve a la Verge, acompanyada amb la música.

El capvespre, sobre un palco emplantat en mig del pati es ballen dances mallorquines per perelles d'infants i de adults al sò de les xeremies.

Ara que la revetla se mor la comissió organitzadora de Cortè ha tengut el bon seny de posar en programa balls típics en el festival cívic de la festa de la Puríssima. Val mes així.

— A una dependència del edifici del Cortè se ha instal·lada una biblioteca circulant que tindrà el seu radi entre la guarnició aquí establida. Per a reblir-la se ha enviada una circular a les persones de sentit cultural en demanda de llibres, les quals, han respost amb els seus donatius de volums apreciables. Està baix la direcció del capellà Castreres, Mn. Nicolau Saggesse.

Dia 9.— La Comunitat de PP. Franciscans i la Gremiat de la Tercera Orde celebren la festa de la Puríssima, la seva excelsa Patrona. Ha predicat Mn. Valentí Hereros, Vicari d'Alcudia.

Dia 9.— Mentres anit se estava fent l'encierro de coranthes de la Puríssima es reb la trista notícia que'l Bisbe de Mallorca l'Il·lm. i

Rdm. Sr. D. Gabriel Llompart i Jaume havia mort a les quatre i mitja del capvespre; això que ahir a la Seu va celebrar de Pontifical. Avui mateix, ha dinat en sos familiars, conversat llarga estona amb sa nabodeta n'Antònia Ramis, com solia fer tots els diumenges, i resat Matines i Laudes, i sentint-se abatut se fé acompanyar a l'lit, morint després de haver rebut la Exma-Unió a presència de casi tots els familiars i altres sacerdots i alguns seglars. El Sr. Bisbe en sa agonia tenia els ulls fetsats i les mans juntes, en actitud de pregar, mostrant que se donava compte del seu traspàs.

La notícia de la mort del Prelat a nostra Ciutat ha causat dolorosa impressió.

Dia 11.— A les onze és transportat el cadaver del Prelat del Palau a la Seu i es fa, totseguit, el funeral per l'etern descans de la seva ànima. Renunciam el descriure tals actes per no cabrer en nostres planes la sola enumeració de tantes incorporacions, entitats i comunitats que hi assistien. Solament direm que d'Inca hi varen anar moltíssimes persones: l'Arciprest, Mn. Francesc Rayó, amb la clerícia: el Batle, amb l'Ajuntament precedits dels masers; i que nostres Autoritats amb el personal del Palau i la Família del Prelat presidien el dol.

Dia 14.— A nostra Parròquia es celebra un Suntuosíssim funeral per l'ànima del Il·lustre difunt, patronisant pel Municipi. Actua de celebran el Cura Pàrroco, i Ministres: Mn. Miquel Llinàs i Mn. Antoni Palou. Reben el dol el Vice-secretari del Bisbat, Mn. Andreu Caimari, en representació del Governador Esclesiàstic, l'Autoritat esclesiàstica local, el Batle i la Família del Prelat, entre la qual, es destaca sa afligida Germana, Madona Sr.ª Paula, en a qui saludant amb tots el seus, en senyal de condoliment respectuós.

Assistí També, als funerals, ocupant lloc en el presbiteri, l'Excm. D. Gabriel Palmer, de les missions espanyoles en França.

— Es anomenat Vicari Capitular el M. I Sr. Provisor D. Jaume Homar i per regentar la Vicaria General el M. I. Sr. D. Nadal Garau, Canonge Doctoral.

Diccionaris

En Castellà (varies classes i edicions).

Català-Castellà i Castellà-Català
Italià-Espanyol i Espanyol Italià.
Inglés-Espanyol i Espanyol Inglés
Espanyol Alemán i Alemán Espanyol.

Francés-Espanyol i Espanyol Francés.

SEGELLS DE GOMA I DE METAL

de forma elegant i molta durada.

Com també plaques de metal
esmaltat en colors

Les vos serviràn an el nostre Establiment.

Perquè la Papelaria de CA-NOTRA
és la preferida dels nins i nines de
les escoles?

Perquè és la que té més bon sortit.

Perquè és la que té més bon material.

Perquè és la que ho dóna mes barato.

Perquè mai enganya als seus parro-
quians.

Equivalencies

REDUCCIÓ de quilos a arroves a
unces, a 0'20.

REDUCCIÓ de quilos a lliures y
milèsimes, a 0'30.

Id. En cartells per tenir davant la
báscula, a 2'50.

REDUCCIÓ de quilos a quintàs
arroves i lliures, a 0'25.

Murta, 5 —Inca

GRAMOLA

MARCA

VOZ DE SU AMO

Representant en Inca

P A U G U A L

Carrer Mayor, 2 (Estany)

Miguel Pujadas Ferrer

— ABOGADO —

Cruz 2 -Inca.

De 10 a 12 de la mañana

Tip. M. Durán.—Inca

Se admeten anuncis

Banco de Préstamos y Descuentos

Domicilio Central : Barcelona

Sucursal de Inca : Plaza Mayor

*Banca Bolsa Valores Cupones
Cambios Giros Depositos a plazos
Caja de Ahorros*

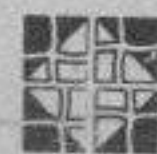
Fábrica de Cemento y Mosaicos Hidráulicos

ANTONIO J. PASTOR

Cemento analizado en la Escuela Industrial de Barcelona
Todos mis mosaicos llevan las iniciales

A. J. P.

PLAZA DE LA FUENTE

— INCA - MALLORCA

La Comercial de JUAN MARTINEZ FIGUEROLA

Grandes Almacenes en Bateria de Cocina, Loza y
Cristalería. — Droguería y Fabricación de la legía:
"LA ESPUMA,,

CASA ESPECIAL EN ARTICULOS DE
REGALO a precios sin competencia

PLAZA MERCADO, 26 - INCA (Mallorca)

VE. PO. AD. La Sumadora de Bolsillo Predilecta

Pesa 120 gramos. § Suma 999 999.999. § Convierte en distracción el trabajo de sumar. § Es muy útil para las Alcaldías.

Representante: **BARTOOME SOLIVELLAS**
Cuevas, 7 y 12 - Inca (Mallorca)

Precio 15 pesetas § Pidan Catálogos gratis.

ESTABLIMENT DE CA-NO-TRA

Gran assortit de llibres retxats, Dietaris, llibretes, quaderns de tota classe i modelació, obgetes d'escriptori, tintes de les millors marques, papers i sobres de carta, fetxadors, imprentes i menbres de goma. — Carrer Murta, 5. - Inca